

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a služeb souvisejících na Jesenicku na období let 2023 až 2025

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a služeb souvisejících na Jesenicku na období let 2023 až 2025 je významný strategický dokument pro oblast sociálních služeb a služeb souvisejících. Cílem tohoto plánu je zajistit zejména zachování stávajících, ale také rozvoj nových a potřebných sociálních služeb a služeb souvisejících, které aktuálně v regionu chybí.

Dne 1.1.2007 nabyl účinnosti zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, který přinesl do oblasti poskytování sociálních služeb řadu zásadních změn. Zákon mimo jiné ukládá obcím zajišťovat potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území, zajišťovat dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb a dává možnost zpracovávat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb (§ 94). Novelou účinnou k 1.1.2012 byl do zákona o sociálních službách vložen nový paragraf, který určuje obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností povinnost na území svého správního obvodu koordinovat poskytování sociálních služeb (§ 92, písm. d). Kromě toho má obec s rozšířenou působností povinnost v případě ohrožení na zdraví či životě povinnost zajistit poskytování adekvátní sociální služby (§ 92, písm. a).

Metoda komunitního plánování je pro obce přínosná tím, že umožňuje zapojení všech účastníků systému sociálních služeb do přípravy a uskutečňování plánu sociálních služeb a zvyšuje podíl občanů na rozhodovacím procesu u způsobu jejich zajišťování, legitimizuje rozhodování řídicích a zastupitelských orgánů a zvyšuje míru zapojení občanů o dění obce. Rovněž také umožňuje sdružovat stávající zdroje, zvyšuje efektivitu jejich využití, zvyšuje dostupnost a kvalitu sociálních služeb a rozšiřuje jejich nabídku. Existence střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb je neméně důležitá pro jednotlivá dotační řízení a slouží zde jako podpůrný strategický dokument, ve kterém je potřeba konkrétní služby zakotvena.

V souvislosti s končící platností střednědobého plánu pro období let 2018 – 2020, byla v měsíci červnu 2020 zahájena aktualizace tohoto dokumentu. Dle původního harmonogramu měla být aktualizace zahájena již v měsíci březnu 2020, ale vzhledem k vládním opatřením souvisejícím s epidemií COVID 19 jsme byli nuceni zahájení procesu aktualizace posunout na měsíc červen 2020. V červnu 2020 proběhla setkání všech pracovních skupin střednědobého plánování. Na těchto setkáních proběhlo shrnutí a vyhodnocení stávajících cílů a opatření a práce na SWOT analýzách. Vzhledem k tomu, že členové pracovních skupin jsou také zástupci poskytovatelů sociálních služeb, které jsou poskytovány na Jesenicku, byly rovněž předány aktuální informace o situaci v jednotlivých sociálních službách. Další setkání pracovních skupin bylo naplánováno na měsíc září a začátek měsíce října 2020. Na těchto setkáních členové pracovních skupin pracovali na aktualizaci SWOT analýz za danou pracovní skupinu a ty byly následně zpracovány manažerem střednědobého plánování. V polovině měsíce října byl vládou opět vyhlášen nouzový stav a celý proces aktualizace se opět zastavil.

Platnost nového střednědobého plánu měla být na období let 2021 – 2023. Územní působnost pak bylo celé území ORP Jeseník také v návaznosti na kompetence dané zákonem o sociálních službách pro obecní úřad obce s rozšířenou působností. Hlavním cílem aktualizace mělo být vyjednávání a společná dohoda o návrzích priorit střednědobého plánu sociálních služeb. Priority zřetelně definují, které sociální služby na území ORP Jeseník chybí a vycházejí ze zpracovaných SWOT analýz a dalších analytických podkladů, které zpracovávají jednotlivé pracovní skupiny. Priority stanovuje řídicí skupina na základě doporučení pracovních skupin. Následně se stanovené a přijaté priority rozpracovávají do jednotlivých cílů a do konkrétních opatření a aktivit vedoucích k jejich naplnění. Tento krok se odehrává v jednotlivých pracovních skupinách střednědobého plánování. Ke každému cíli a opatření, které vedou k jeho naplnění, je určen odpovědný subjekt (s jeho souhlasem).

Při procesu aktualizace byla využívána metodická podpora vědecko-výzkumného ústavu ACCENDO – Centrum pro vědu a výzkum, z.ú. Metodická podpora byla poskytována v rámci projektu „Podpora plánování sociálních služeb a sociální práce na území Olomouckého kraje v návaznosti na zvyšování jejich dostupnosti a kvality II“ spolufinancovaného z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR v rámci Operačního programu Zaměstnanost. Metodická podpora umožnila zpracování sociodemografické analýzy, tvorbu šablony pro připravovaný dokument SPRSS a služeb navazujících na Jesenicku a konzultační schůzky k nastavení procesu plánování sociálních služeb v ORP Jeseník. Na konci měsíce května 2021 proběhla online schůzka se zástupci KÚ Olomouckého kraje z Odboru sociálních věcí, Oddělení plánování sociálních služeb a se zástupci ústavu ACCENDO. Na schůzce se projednávalo, jakým způsobem ošetřit v ORP Jeseník plánování sociálních služeb za rok 2021. Bylo dohodnuto, že se bude vycházet ze stávajícího strategického dokumentu Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a služeb souvisejících na Jesenicku na období let 2018 až 2020. Zvažovala se také možnost vytvoření Plánu sítě sociálních služeb na Jesenicku za rok 2021, ale po konzultaci se zástupci ústavu ACCENDO bylo nakonec rozhodnuto, že bude podána žádost do RM Jeseník o prodloužení platnosti Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb a služeb souvisejících na Jesenicku na období let 2018 až 2020 na rok 2021. Toto překlenutí bylo určitou pojistkou pro dotační řízení na poskytování dotací ze státního rozpočtu na poskytování sociálních služeb. V předcházejících letech potvrzení o souladu se střednědobým plánem nebylo vyžadováno, ale nebyla jistota, že se tato situace nemůže změnit, a proto byl tento proces zrealizován.

Proces přípravy nového střednědobého plánu následně pokračoval. Bylo aktualizováno složení členů pracovních skupin. Rovněž byla projednána změna ve složení řídicí skupiny. Řídicí skupina je nově složena ze zástupců samospráv za jednotlivé mikroregiony ORP Jeseník a ze zástupců poskytovatelů sociálních služeb Jesenicka za každou cílovou skupinu. Řídicí skupina je řídicím orgánem, jehož činnost spočívá v nastavení základních parametrů a v řídicí a koordinační činnosti celého procesu střednědobého plánování. Ve fázi aktualizace střednědobého plánu spočívala funkce řídicí skupiny zejména v nastavení základních parametrů aktualizace, tedy časovém trvání střednědobého plánu, jeho struktury a podoby. Zároveň bude průběžně řešit potřeby a požadavky jednotlivých pracovních skupin a další záležitosti související se střednědobým plánováním. Informovanost mezi řídicí skupinou a pracovními skupinami bude zajišťovat manažer SPRSS Jesenicko.

Aktualizace SPRSS byla dokončena v měsíci červenci 2022. V měsíci srpnu 2022 proběhlo veřejné připomínkování a následně byl SPRSS dne 8.9.2022 projednán a schválen na Zastupitelstvu města Jeseník.

Bc. Bohumila Ptáčková
manažer SPRSS Jesenicka